

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

นฤมล พรหมลัทธิ

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE OPINIONS OF TEACHERS OF THE ROLES OF ADMINISTRATORS
IN SCHOOL ADMINISTRATION AT SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 40

NARUMON PROMLUT

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(EDUCATION ADMINISTRATION)

2018

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ชื่อผู้เขียน นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ปทุมพร เปี้ยถนอม ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภาชน

อาจารย์ ดร. กัลยมน อินทุสุต

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ปรามใหญ่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุจิรัฐ ภู่อาระ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ปทุมพร เปี้ยถนอม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภาชน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. กัลยมน อินทุสุต)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ชื่อผู้เขียน นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ

ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2561

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร. ปทุมพร เปี้ยถนอม ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสภาภาน
3. อาจารย์ ดร. กัลยมน อินทสุต

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน-
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การ
ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 322 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหาร-
สถานศึกษา จำนวน 57 ข้อ ที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.97
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
เป็นรายค่าด้วยวิธีการของ Scheffé's (Scheffé's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านนักตัดสินใจ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านนักตัดสินใจ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากนั้นครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่นไม่พบความแตกต่าง

ABSTRACT

Thesis Title The Opinions of Teachers of the Roles of Administrators
in School Administration at Schools Under the
Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area
Office 40

Student's Name Miss Narumon Promlut

Degree Sought Master of Education

Field of Study Education Administration

Academic Year 2018

Advisory Committee

1. Dr. Patumphorn Piatanom Chairperson
2. Assoc. Prof. Lt. Col. Pol. Dr. Siriphong Sauphayana
3. Dr. Gunyamon Intusut

In this survey research investigation, the researcher studies and compares the opinions of teachers of the roles played by administrators in administering schools under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 40 as classified by the demographical characteristics of educational level, work experience, and school size.

The sample population consisted of 322 teachers working under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 40 in the academic year 2017.

The research instrument was a questionnaire consisting of 57 items eliciting germane data concerning the roles played by school administrators. The questionnaire was found to be couched at the reliability level of 0.97.

Using a software computer program, the researcher analyzed the data collected through employing techniques of descriptive statistics. These techniques were percentage, frequency, mean (M), and standard deviation (SD). The researcher also employed a t test technique and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique in addition to Scheffé's multiple comparison method.

Findings are as follows:

1. Overall and for all aspects, the opinions of the teachers under study were exhibited at a high level.

2. The results of comparing the opinions of the teachers of the roles played by the administrators can be summarized as follows:

- 2.1 The teachers who differed in educational level did not evince concomitant differences in their opinions of the roles played by administrators overall and in all aspects.

- 2.2 The teachers who differed in work experience did not display parallel differences in their opinions of the roles played by administrators overall and in all aspects except for the aspect of decision making in which corresponding differences were found at the statistically significant level of .05. The teachers who had five to ten years of work experience evinced an associated higher level of opinions in the aspect of decision making than those

who had work experience of less than five years.

2.3 The teachers who worked in schools of different sizes exhibited concomitant differences in their opinions of the roles played by administrators overall and for all aspects at the statistically significant level of .05. The teachers who worked in schools of moderate size evinced parallel opinions of the roles played by administrators at a higher level than those who worked in large and especially large schools. Moreover, the teachers who worked in large schools displayed corresponding opinions of the roles played by administrators at a higher level than those who worked at especially large schools. However, no associated differences were found in respect to teachers who worked in schools of other sizes.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. ปทุมพร เปียถนอม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. รุจิร ภู่อาระ ประธานกรรมการสอบป้องกัน วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน และอาจารย์ ดร. กัลยมน อินทุสุต กรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ เกิดประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย และการทำงาน ประสบการณ์ที่ดี ความเมตตา คำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ในการอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ แบบสอบถามข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ในการวิจัย

กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ญาติพี่น้อง เพื่อนและเพื่อนร่วมงาน ทุกท่าน ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจในการศึกษา ให้ความช่วยเหลือ และให้ การสนับสนุนในการทำวิจัยตลอดมา คุณงามความดีและประโยชน์ทั้งปวงที่เกิดจาก วิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาและครูอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานการศึกษา ให้แก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณ ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา

นฤมล พรหมลัทธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพประกอบ	(15)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	10
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา.....	47
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหาร- สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน- เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	55
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
การอภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ.....	71
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย.....	73
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	76
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	78
บรรณานุกรม.....	86
ประวัติผู้เขียน	91

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา.....	19
2 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา.....	39
3 จำนวนร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ในภาพรวมและรายด้าน	48
5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักวางแผน	49
6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักตัดสินใจ	50
7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักประสานงาน	52
8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา	53
9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักประชาสัมพันธ์	54

ตาราง	หน้า
10 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน	55
11 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	56
12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ด้านบทบาท นักตัดสินใจ	57
13 ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน	58
14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านภาพรวม	59
15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักวางแผน	59
16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักตัดสินใจ	60
17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักประสานงาน	61

ตาราง	หน้า
18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา.....	61
19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการ- บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านนักประชาสัมพันธ์	62

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์การพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเพิ่มขึ้นของอัตราการแข่งขัน การเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การเปิดกว้างของสื่อและเทคโนโลยี เป็นสิ่งชี้แนะและนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงภายใต้ข้อมูลข่าวสารนานัปประการ การเลือกใช้สื่อและบริ โภคข่าวสารที่ขาดการพิจารณา สร้างปัญหาให้กับเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้คนเลือกใช้สื่อและบริ โภคข่าวสารอย่างถูกต้องไม่หลงติดกับดักข่าวสาร สร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตอยู่ใน โลกได้อย่างมีความสุขและสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมของโลกในยุคนี้ ๆ

กล่าวได้ว่าการศึกษาคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นรากฐานในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ ความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ก)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้อง

ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้จัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาบัญญัติแห่งชาติ, 2560, หน้า 14)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 76-79) กล่าวว่า การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เกี่ยวกับแนวคิดการจัดการศึกษา (conceptual design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (education for all) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (inclusive education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (all for education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals--SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (local issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (national strategy) ระยะ 20 ปีที่ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล วิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (vision) เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (objectives) (1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและ

สมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) เพื่อนำประเทศ ไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

การจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของรัฐ เพราะการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ ของรัฐที่จะต้องจัดบริการให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย บทบาทหน้าที่ของรัฐดังกล่าว จะต้องจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในการจัดการศึกษานั้นต้องสร้างความรู้ควบคู่คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมือง การปกครองเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ จึงนับว่าการศึกษาเป็น เครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียม กับประเทศอื่นได้นั้น ต้องใช้กำลังคนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้าน สารวิชาหลัก และทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสาระสนเทศเทคโนโลยี ดังนั้นบทบาท ผู้บริหารจึงเป็นภาระที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ในการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กร ขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการใหม่ ๆ ส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้าน งบประมาณ สื่ออุปกรณ์อย่างพอเพียง ให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานในและนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ปรับเปลี่ยนวิธีสอนของครูให้มี เทคนิคใหม่ ๆ พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและการบูรณาการทักษะทาง สังคม ทักษะชีวิต รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมรมศิษย์เก่าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในชุมชนท้องถิ่น สถานประกอบการที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ศศิรา แพ่งไทย, 2559, หน้า 11)

ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือใช้ภาวะผู้นำทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง ตลอดจนเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีจิตใจเป็นกลางในการทำงาน มีการปรับปรุง พัฒนาทักษะและประสบการณ์ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ ความต้องการและเจตคติของทุกฝ่าย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ทั้งหมด กล่าวคือ ต้องเป็นผู้ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร (กฤษณา จันตา, 2558, หน้า 17)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานหรือสถานศึกษา บริหารและจัดการการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยนำกฎระเบียบ เกณฑ์ และมาตรฐานที่กำหนดมาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ การที่ผู้บริหารได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษา จะเป็นสิ่งช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะตำแหน่งผู้บริหารเป็นตำแหน่งที่รับผิดชอบในการวางแผนการปฏิบัติงานในสถานศึกษามีหน้าที่ตัดสินใจในการดำเนินงาน ประสานงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นตัวแทนสถานศึกษาในการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษาแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังเพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 ทั้งในด้านบทบาทนักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา และนักประชาสัมพันธ์ เพื่อต้องการทราบว่าปัญหาในการบริหารงานของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาเกิดจากสาเหตุใดเพื่อให้ได้รู้และเข้าใจแนวทางในการบริหาร

สถานศึกษาและนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาปรับปรุงและเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยของการศึกษาค้นคว้าในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา 5 ด้านได้ดังนี้

1. นักวางแผน
2. นักตัดสินใจ
3. นักประสานงาน
4. นักแก้ปัญหา
5. นักประชาสัมพันธ์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 1,980 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 โรงเรียน จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการ
สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) (วรณีย์ แกมเกตุ,
2555, หน้า 295) และใช้ได้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2011, p. 147)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวแปรในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรต้น
 - 1.1 ระดับการศึกษา
 - 1.1.1 ปริญญาตรี
 - 1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
 - 1.2 ประสบการณ์การทำงาน
 - 1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2.2 ระหว่าง 5-10 ปี
 - 1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
 - 1.3 ขนาดของสถานศึกษา
 - 1.3.1 ขนาดเล็ก
 - 1.3.2 ขนาดกลาง
 - 1.3.3 ขนาดใหญ่
 - 1.3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

2. ตัวแปรตาม คือ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ดังต่อไปนี้

- 2.1 นักวางแผน
- 2.2 นักตัดสินใจ
- 2.3 นักประสานงาน
- 2.4 นักแก้ปัญหา
- 2.5 นักประชาสัมพันธ์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2560 - 25 สิงหาคม พ.ศ. 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจน
ในการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา
มีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม รับผิดชอบการดำเนินการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ-
สถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

2. บทบาทผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา
ที่มีบทบาทที่สำคัญ 5 บทบาท ประกอบด้วย บทบาทการเป็นนักวางแผน นักตัดสินใจ
นักประสานงาน นักแก้ปัญหา นักประชาสัมพันธ์ มาใช้ในแต่ละบทบาท ดังต่อไปนี้

2.1 นักวางแผน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์
ในอนาคต วางกลยุทธ์ในระยะยาวขององค์กรเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
กิจกรรมให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด

ให้เหมาะสมตามสถานการณ์

2.2 นักตัดสินใจ หมายถึง ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีระบบและกระบวนการในทางตรรกวิทยาที่สมเหตุสมผล เพื่อการตัดสินใจมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ออกแบบหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจและมีความสามารถในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสม

2.3 นักประสานงาน หมายถึง ผู้ที่รู้วิธีการประสานงานกับบุคคลสามารถสร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน สื่อสารให้ผู้ร่วมงานทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล อำนวยความสะดวก เข้าใจงานสามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 นักแก้ปัญหา หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหาแก้ปัญหาอย่างมีระบบ หาสาเหตุและวิธีการในการแก้ปัญหา พิจารณาสถานการณ์ได้ว่าควบคุมได้หรือไม่ พยากรณ์ได้หรือไม่ อธิบายได้หรือไม่ และหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ

2.5 นักประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้ที่มีทักษะในการสื่อความหมายรู้จักวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี จะต้องเป็นนักพูดที่เก่งสามารถพูดในที่ชุมชนทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำรายงานการดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี

3. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

4. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสิทธิภาพการทำงานหมายถึง ระยะเวลาที่ทำการสอนในสถานศึกษา จนถึงปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ประสิทธิภาพน้อยกว่า 5 ปี ประสิทธิภาพระหว่าง 5-10 ปี และประสิทธิภาพมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

6. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 โดยแบ่งขนาดของสถานศึกษา ออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่

- | | |
|----------------------------|------------------------------|
| 6.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก | จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 500 คน |
| 6.2 สถานศึกษาขนาดกลาง | จำนวนนักเรียน 501-1,500 คน |
| 6.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ | จำนวนนักเรียน 1,501-2,500 คน |
| 6.4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ | จำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป |

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหาร-สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ บทบาทการเป็นนักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา นักประชาสัมพันธ์
2. ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงบทบาทของตนเองในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ที่มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีขอบเขตการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของบทบาท
 - 1.2 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 นักวางแผน
 - 2.2 นักตัดสินใจ
 - 2.3 นักประสานงาน
 - 2.4 นักแก้ปัญหา
 - 2.5 นักประชาสัมพันธ์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้แก่ ความหมายของบทบาท ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา และบทบาทของผู้บริหาร-

สถานศึกษา ตามลำดับดังต่อไปนี้

ความหมายของบทบาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 648) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง การทำท่าตามบท การร่ำตามบท โดยปริยายหมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

Robbins (อ้างถึงใน จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556, หน้า 183) ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่คาดหวังในบุคคลบุคคลหนึ่งตามตำแหน่งหน้าที่หนึ่ง ๆ หน่วยหน่วยงานสังคมนั้น

พงษ์อิศรา ประหยัศทรัพย์ (2557, หน้า 27) ได้สรุปว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัตินั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพเป็นอยู่ของบุคคลและความคาดหวังของสังคม โดยบทบาทนั้นจะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน หากสภาพของบุคคลเปลี่ยนไปบทบาทที่มีอยู่ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ยิ่งบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กับสังคมมากเท่าใด บทบาทก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นด้วย

อำนวยการ ท่องโปรง (2558, หน้า 66) ได้สรุปว่า บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ของบุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร เป็นการนำพฤติกรรมส่วนตัว (conduct) มาผสมผสานกับหน้าที่หรือภารกิจที่หน่วยงานหรือองค์กรมอบหมายให้ปฏิบัติ (function) จะเกิดเป็นบทบาท (role) เช่น บทบาทของครูที่เหมาะสมจะต้องเกิดจากพฤติกรรมส่วนตัวรวมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาเป็นต้น

กฤษณา ชันดา (2558, หน้า 4) ได้สรุปว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีการกำหนดไว้หรือที่ได้รับมอบหมายเน้นความมุ่งหวังของบุคคลอื่นที่คาดว่าบุคคลในตำแหน่งพึงกระทำหรือแสดงพฤติกรรมตามสถานการณ์

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามภารกิจ หรือแสดงพฤติกรรมตามสถานการณ์ บทบาทเป็นกลไกอย่างหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนที่อยู่ร่วมกันสามารถสร้างระบบความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555, หน้า 2) ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

พงษ์อิศรา ประหยัศทรัพย์ (2557, หน้า 35) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม รับผิดชอบ การดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์ (2558, หน้า 12) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2558, หน้า 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ผู้บริหารและผู้ตาม บทบาทที่สำคัญคือ ความพยายามให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนบรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ใช้กระบวนการในการปฏิบัติงานกับคนและโดยคน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายของ องค์กร

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม รับผิดชอบการดำเนินการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า 15-16) กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (direction setter) ผู้บริหารจะต้องช่วยให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานและชี้แจงวัตถุประสงค์การทำงานให้ทุกคนเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้
2. บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (leader-catalyst) บทบาทนี้จำเป็นจะต้องมีทักษะการสร้างแรงจูงใจและสร้างความเป็นผู้นำในการทำงานให้กับบุคลากรในองค์กร
3. บทบาทเป็นนักวางแผน (planner) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถวางแผนและคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและเตรียมการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น
4. บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (decision maker) ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานและกล้าในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสม
5. บทบาทเป็นผู้จัดองค์กร (organizer) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถกำหนดโครงสร้างขององค์กรขึ้นใหม่และออกแบบงานให้เหมาะกับคนในองค์กรและงานที่ทำด้วย
6. บทบาทเป็นผู้เปลี่ยนแปลง (change manager) ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและกล้าเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
7. บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (coordinator) ผู้บริหารจะต้องมีทักษะของการสื่อสารรู้วิธีการประสานงานกับบุคคลใช้คนเป็นและรู้จักวิธีนิเทศงาน เข้าใจระบบการรายงานที่ดีจึงจะสามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (communicator) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารทั้งด้านการพูดและการเขียนวิธีใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ทุกคนในองค์กร
9. บทบาทเป็นผู้แก้ไขความขัดแย้ง (conflict manager) ผู้บริหารจะต้องเข้าใจสาเหตุของความขัดแย้งจะต้องมีความสามารถในการต่อรองไกล่เกลี่ยจัดการกับความขัดแย้งและแก้ไขปัญหความขัดแย้งในองค์กรให้สำเร็จด้วยดี

10. บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (problems manager) เนื่องจากปัญหาทั้งหลายไม่จำเป็นจะต้องลงเอยด้วยความขัดแย้งปัญหาจึงมีความกว้างกว่าความขัดแย้งผู้นำจะต้องมีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหาแก้ปัญหาผู้บริหารต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยการวินิจฉัยสาเหตุของปัญหานำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างสำเร็จ

11. บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (systems manager) ผู้บริหารจะต้องเข้าใจระบบและการวิเคราะห์ระบบ รู้กระบวนการที่เกี่ยวข้องและสามารถนำทฤษฎีทางการบริหารเชิงระบบไปใช้ประโยชน์

12. บทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอน (instructional manager) ผู้บริหารจะต้องความเข้าใจหลักสูตรการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน รู้จักพัฒนาการของมนุษย์เข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา

13. บทบาทเป็นผู้บริหารบุคคล (personnel manager) ผู้บริหารต้องรู้จักบุคลากรในองค์กร มีความสามารถในการใช้คนมีเทคนิคการเจรจาต่อรอง การนิเทศและการประเมินผลงานการปฏิบัติงาน

14. บทบาทเป็นผู้จัดการทรัพยากร (resource manager) ผู้บริหารต้องรู้จักการจัดสรรทรัพยากร ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมตามความต้องการรวมทั้ง บริหารวัสดุครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้างการดูแลรักษาตลอดจนการขอความสนับสนุนจากองค์กรภายนอก

15. บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (appraiser) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลด้วยวิธีการหลากหลายวิธีทั้งทางสถิติและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้เป็นอย่างดี

16. บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (public relation) ผู้บริหารต้องมีทักษะในการสื่อสารมีวิธีการสร้างภาพพจน์ที่ดีรู้จักพลวัตของกลุ่มรู้จักเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่าง ๆ

17. บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (ceremonial head) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการเป็นประธานเปิดปิดงานในพิธีการต่าง ๆ ได้

Yukl (อ้างถึงใน พิชายพ พันธุ์แพ, 2555, หน้า 116-117) กล่าวว่า ความหมายของบทบาทหน้าที่ของนักบริหาร (definition of the managerial practices)

1. การวางแผนและการจัดองค์การ (planning and organizing) จะเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในระยะยาวขององค์การ ความจำเป็นก่อนหลังในการจัดสรรทรัพยากร การตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้บุคลากรและทรัพยากรเพื่อผลสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาความร่วมมือ การผลิต และควมมีประสิทธิภาพของหน่วยงานภายในองค์การ

2. การแก้ไขปัญหา (problem solving) จะเป็นการชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงาน การวิเคราะห์ปัญหาตามช่วงเวลาอย่างมีระบบเพื่อค้นหาสาเหตุและวิธีการในการแก้ไขปัญหา และการค้นหาคำตอบในการแก้ปัญหาหรือวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น

3. การชี้แจงบทบาทและวัตถุประสงค์ (clarifying roles and objectives) จะทำหน้าที่ในการมอบหมายงาน ให้แนวทางในการทำงาน อธิบายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบของงาน วัตถุประสงค์ของงาน กำหนดการของงาน และความคาดหวังที่มีต่อผลการปฏิบัติงาน

4. การให้ข้อมูล (informing) จะทำหน้าที่ในการแจกจ่ายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แผนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับบุคลากรเพื่อประโยชน์ในการทำงาน แจกจ่ายเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร และสนองความต้องการทางด้านข้อมูลข่าวสารทางเทคนิคที่ได้รับการร้องขอ

5. การสังเกตการณ์ (monitoring) ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จะมีผลต่อการทำงาน ตรวจสอบความก้าวหน้าและคุณภาพของงาน ประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม วิเคราะห์แนวโน้ม และทำนายเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายนอก

6. การกระตุ้นและการคลใจ (motivating & inspiring) มีการใช้อิทธิพลอย่างมีเทคนิคอันเป็นการกระตุ้นอารมณ์หรือเหตุผลเพื่อวัตถุประสงค์ของงาน และตอบสนองความร่วมมือ ความช่วยเหลือ การสนับสนุน การแจกจ่ายทรัพยากร มีการสร้างตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม

7. การปรึกษาหารือ (consulting) ทำหน้าที่ในการตอบสนองแก่นักลากลก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อพวกเขา สนับสนุนให้มีคำแนะนำที่ดี อันก่อให้เกิดการปรับปรุง มีการสนับสนุนให้มีการร่วมกันตัดสินใจ ระดมความคิดและคำแนะนำจากหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อการตัดสินใจ

8. การมอบหมายอำนาจหน้าที่ (delegating) จะอนุญาตให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความรับผิดชอบและตัดสินใจทำงานต่าง ๆ สามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้ด้วยตนเอง

9. การส่งเสริมสนับสนุน (supporting) จะเป็นมิตรและให้การสนับสนุน อดทนและช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจและสนับสนุน เมื่อมีคนผิดหวังหรือมีความวิตกกังวล มีการรับฟังคำบ่น การร้องทุกข์ และปัญหาต่าง ๆ ปกป้องผลประโยชน์ของบุคลากร

10. การพัฒนาและให้คำสั่งสอน (developing and mentoring) ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดทักษะ มีการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ

11. การจัดการปัญหาข้อขัดแย้งและส่งเสริมการสร้างทีมงาน (managing conflict and team building) ส่งเสริมให้มีการแก้ไขความขัดแย้งสร้างสรรค์ ส่งเสริมการประสานงาน การทำงานเป็นทีม และสร้างเอกลักษณ์ในหน่วยงาน

12. การสร้างเครือข่าย (etworking) มีการพบปะสังสรรค์แบบไม่เป็นทางการ-พัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลผู้ซึ่งจะให้ข้อมูลและการสนับสนุน รักษาการติดต่ออย่างไม่ขาดตอนเป็นระยะ ๆ เช่น การไปเยี่ยมเยียน การรับโทรศัพท์ที่การตอบจดหมายและการเข้าร่วมในการประชุมหรืองานสังคมต่าง ๆ

13. การให้การยอมรับ (wecognizing) ในความชมเชยและการยอมรับสำหรับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จที่สำคัญการบริจาคนื่องในโอกาสพิเศษ มีการชมเชยสำหรับบุคคลผู้บริจาค และให้การสนับสนุนองค์การด้วยความพยายาม

14. การให้รางวัล (wewarding) มีการให้รางวัลที่สามารถจับต้องได้ เช่น การเพิ่มเงินเดือนหรือการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จที่สำคัญ และการแสดงความสามรถที่เด่นชัด

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2557, หน้า 39) กล่าวว่า บทบาทการเป็นผู้บริหารเป็นส่วนหนึ่งของบทบาททางการจัดการ โดยแบ่งบทบาทของการบริหารจัดการไว้ 10 ประเภท ได้แก่

1. บทบาทการเป็นตัวแทนในทุกสถานการณ์ (figurehead)
2. บทบาทโฆษก (spokesperson)
3. บทบาทผู้นำ (leader)
4. บทบาทผู้ประกอบการ (entrepreneur)
5. บทบาทผู้ประสานงาน (liaison)
6. บทบาทผู้รับมือความไม่สงบ (disturbance handler)
7. บทบาทผู้ตรวจสอบ (monitor)
8. บทบาทผู้จัดสรรทรัพยากร (resource allocator)
9. บทบาทผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร (disseminator)
10. บทบาทนักเจรจา (negotiator)

ซึ่งบทบาททั้ง 10 ประเภทนี้สามารถนำมาจัดเป็นกลุ่มได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่

1. บทบาทระหว่างบุคคล (interpersonal roles) ได้แก่ บทบาทการเป็นตัวแทนในทุกสถานการณ์ บทบาทผู้นำและบทบาทผู้ประสานงาน
 2. บทบาทการให้ข้อมูลข่าวสาร (informational roles) ได้แก่ บทบาทผู้ตรวจสอบ บทบาทผู้ให้ข้อมูลข่าวสารและบทบาทโฆษก
 3. บทบาทการตัดสินใจ (decision roles) ได้แก่ บทบาทผู้ประกอบการ บทบาทผู้รับมือความไม่สงบ บทบาทผู้จัดสรรทรัพยากรและบทบาทนักเจรจา
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2558, หน้า 223) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำไม่ว่าจะเป็นผู้นำในวงการศึกษาหรือวงการอื่น ๆ พอสรุปได้ ดังนี้
1. เป็นผู้วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดเป้าประสงค์ กำหนดทิศทางขององค์กรที่สามารถทำให้เป้าประสงค์บรรลุผล และจัดทำโครงการขององค์กรหรือของกลุ่ม
 2. เป็นตัวแทนขององค์กรหรือของกลุ่มในทุกสถานการณ์ (figurehead)

3. เป็นนักพูดที่ดี (spokesperson) เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกขององค์กรหรือของกลุ่ม

4. เป็นนักเจรจาต่อรอง (negotiator)

5. เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

6. เป็นผู้สอนงาน (coach) เพื่อพัฒนาสมาชิกขององค์กรหรือของกลุ่ม

7. เป็นผู้สร้างทีมงานที่หาวิธีได้รับความร่วมมือจากทีมงาน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยทำให้สมาชิกขององค์กรหรือของกลุ่มเกิดความพอใจ

8. เป็นนักแก้ปัญหาด้านเทคนิค (technical problem solver)

9. เป็นผู้ปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอ

อำนาจ ทองโปรง (2558, หน้า 66-70) กล่าวว่า บทบาทในการบริหารจัดการของผู้ผู้นำ (management roles) แบ่งเป็น 3 ประการ คือ

1. การมีปฏิสัมพันธ์กับคนและกลุ่มคนต่าง ๆ (interpersonal role)

1.1 การเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม

1.2 การเป็นผู้นำ

1.3 การเป็นผู้ประสานงาน

2. การสื่อสารและการให้ข้อมูล (information role)

2.1 บทบาทในการรับรู้ติดตามข้อมูล

2.2 บทบาทในการเป็นผู้กระจายข่าวสาร

2.3 บทบาทในการเป็นผู้ทำหน้าที่โฆษก

3. การในตัดสินใจ (decisional role)

3.1 ตัดสินใจอย่างนักประกอบการ

3.2 การแก้ปัญหาคความยุ่งยาก

3.3 เป็นผู้เจรจาต่อรอง

3.4 การจัดสรรทรัพยากร

ตาราง 1

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทในด้าน	ทรงพล เจริญคำ (2559)	พิชาภ พันธ์เทพ (2555)	ปริญญ์ ตั้งคุณานันท์ (2558)	ชัยเสณัฐ พรหมศรี (2557)	อำนาจ ทองโปร่ง (2558)	รวม
1. เป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน	✓		✓	✓		3
2. เป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ	✓					2
3. เป็นนักวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	5
4. เป็นผู้ตัดสินใจ	✓	✓	✓	✓	✓	5
5. เป็นผู้จัดองค์กร	✓	✓				2
6. เป็นผู้เปลี่ยนแปลง	✓					1
7. เป็นผู้ประสานงาน	✓	✓	✓	✓	✓	5
8. เป็นผู้สื่อสาร	✓				✓	2
9. เป็นผู้แก้ไขความขัดแย้ง	✓	✓				2
10. เป็นผู้แก้ปัญหา	✓	✓	✓	✓	✓	5
11. เป็นผู้จัดระบบ	✓					1
12. เป็นผู้จัดการเรียนการสอน	✓					1
13. เป็นผู้บริหารบุคคล	✓	✓	✓			3
14. เป็นผู้จัดการทรัพยากร	✓	✓		✓	✓	4
15. เป็นผู้ประเมินผล	✓			✓		2
16. เป็นนักประชาสัมพันธ์	✓	✓	✓	✓	✓	5
17. เป็นประธานในพิธีการ	✓			✓		2

สรุปได้ว่าบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาจะประกอบไปด้วย 5 บทบาทหลักคือ บทบาทนักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา และนักประชาสัมพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาจาก เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญของ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ประกอบด้วย นักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา นักประชาสัมพันธ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นักวางแผน

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า15-16) กล่าวว่า บทบาทเป็นนักวางแผน (planner) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถวางแผนและคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและเตรียมการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น

Yukl (อ้างถึงใน พิชายพ พันธ์แพ, 2555, หน้า 116-117) กล่าวว่า การวางแผนและการจัดองค์การ (planning and organizing) จะเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในระยะยาวขององค์การ ความจำเป็นก่อนหลังในการจัดสรรทรัพยากร การตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้บุคลากรและทรัพยากรเพื่อผลสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาความร่วมมือ การผลิต และควมมีประสิทธิภาพของหน่วยงานภายในองค์การ

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2558, หน้า 5) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง งานที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานกิจกรรม เป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายปลายทางการพัฒนาอันประกอบไปด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนงาน

ชรณชนก ศรีทิพย์รัตน์ (2557, หน้า 20) ได้สรุปว่า การวางแผน คือ การหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ และมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการคิดและการตัดสินใจที่ละเอียดอ่อน และต้องกระทำให้เสร็จสิ้น ก่อนจะมี

การดำเนินงานกิจกรรม

สรุปได้ว่านักวางแผน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต วางกลยุทธ์ในระยะยาวขององค์กรเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด ให้เหมาะสมตามสถานการณ์

นักตัดสินใจ

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า 15-16) กล่าวว่า บทบาทเป็นนักตัดสินใจ (decision maker) ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานและกล้าในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสม

วุฒิชัย ชมพู (2557, หน้า 20) ได้สรุปว่า นักตัดสินใจ หมายถึง ผู้ที่จะตัดสินใจ ต้องมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ออกแบบหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา หรือคว้าโอกาสที่มีอยู่ไว้ได้ คัดเลือกแนวทางที่มีความเหมาะสมสอดคล้องสู่การปฏิบัติ

พงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์ (2558, หน้า 12) ได้สรุปว่า นักตัดสินใจ หมายถึง ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีระบบและกระบวนการในทางตรรกวิทยาที่สมเหตุสมผล เพื่อการตัดสินใจในระบบราชการของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ การตัดสินใจประกอบด้วย กระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การนิยามปัญหา การศึกษาหาทางเลือก การเลือกทางเลือก การปฏิบัติตามทางเลือก การประเมินผล และการปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้การแก้ปัญหา และกิจกรรมของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์

ศิริพงษ์ เสาภายน (2558, หน้า 125) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับมีการตัดสินใจ การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนจะส่งผลกระทบต่อครูอาจารย์และนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาทักษะในการตัดสินใจ เนื่องจากมีเรื่องที่จะต้องตัดสินใจมากมายที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผลจากการตัดสินใจนั้นด้วยการตัดสินใจเป็นองค์ประกอบการให้คำปรึกษาประการหนึ่งของการทำให้กลุ่มมีผลดี กลุ่มที่มีประสิทธิผลดีเริ่มตั้งแต่อธิบายปัญหา ตรวจสอบตัวเลือก ตัดสินใจและนำผลการ

ตัดสินใจไปปฏิบัติ วิธีการตัดสินใจมีหลายแบบ วิธีหนึ่งคือไม่สนใจข้อเสนอแนะจากสมาชิกในกลุ่มหรือปฏิเสธที่จะนำข้อเสนอแนะนั้นมาอภิปราย วิธีการนี้จะมีผลตามมาคือองค์การจะทำหน้าที่ไม่ได้ อีกวิธีหนึ่งที่ใช้ตัดสินใจคือ การใช้อำนาจของผู้มีอำนาจอยู่ในมือตัดสินใจ วิธีนี้อาจทำได้ในการกำหนดเกณฑ์เล็ก ๆ น้อย ๆ (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2558, หน้า 192)

สรุปได้ว่านักตัดสินใจ หมายถึง ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีระบบและกระบวนการในทางตรรกวิทยาที่สมเหตุสมผล เพื่อการตัดสินใจมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ออกแบบหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจและมีความสามารถในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสม

นักประสานงาน

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า 15-16) กล่าวว่า บทบาทเป็นนักประสานงาน (coordinator) ผู้บริหารจะต้องมีทักษะของการสื่อสารรู้วิธีการประสานงานกับบุคคลใช้คนเป็นและรู้จักวิธีนิเทศงาน เข้าใจระบบการรายงานที่ดีจึงจะสามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Yukl (อ้างถึงใน พิชายพ พันธุ์แพ, 2555, หน้า 116-117) กล่าวว่า การสร้างเครือข่าย (networking) มีการพบปะสังสรรค์แบบไม่เป็นทางการ พัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลผู้ซึ่งจะให้ข้อมูลและการสนับสนุน รักษาการติดต่ออย่างไม่ขาดตอนเป็นระยะ ๆ เช่น การไปเยี่ยมเยียน การรับโทรศัพท์ที่การตอบจดหมายและการเข้าร่วมในการประชุมหรืองานสังคมต่าง ๆ

พงษ์อิศรา ประหยัทธิทรัพย์ (2557, หน้า 21) ได้สรุปว่า บทบาทความเป็นนักประสานงาน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

อีกทั้งสร้างความเชื่อมั่นและให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีม และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ สร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

วาสนา เต่าพาลี (2557, หน้า 17) ได้สรุปว่า ผู้บริหารมีบทบาทประสานงาน สร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อระดมทรัพยากรทางการศึกษามาพัฒนาสถานศึกษา

อำนวย ทองโปร่ง (2558, หน้า 36) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นนักประสานงาน ผู้บริหารชักจูงให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนงานที่รับผิดชอบ สามารถสื่อสารให้ผู้ร่วมงานทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลและทำให้เต็มใจรับงานในส่วนที่รับผิดชอบ อำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ระบบการสื่อสารที่เพียงพอและใช้การได้ รวดเร็ว จัดให้บุคลากรระดับต่าง ๆ พบปะสังสรรค์นอกเวลางานเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

สรุปได้ว่านักประสานงาน หมายถึง ผู้ที่รู้วิธีการประสานงานกับบุคคลสามารถ สร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากร ภายในสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน สื่อสารให้ผู้ร่วมงานทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่าง ชัดเจน มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล อำนวยความสะดวก เข้าใจงาน สามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักแก้ปัญหา

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า 15-16) กล่าวว่า บทบาทเป็น นักแก้ปัญหา (problems manager) เนื่องจากปัญหาทั้งหลาย ไม่จำเป็นจะต้องลงเอยด้วยความขัดแย้งปัญหาจึงมีความกว้างกว่าความขัดแย้ง ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการ วินิจฉัยปัญหาแก้ปัญหาผู้บริหารต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยการวินิจฉัย สาเหตุของปัญหานำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างสำเร็จ

Yukl (อ้างถึงใน พิชากพ พันธุ์แพ, 2555, หน้า 116-117) กล่าวว่า การแก้ไข ปัญหา (Problem Solving) จะเป็นการชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงาน การวิเคราะห์ ปัญหาตามช่วงเวลาอย่างมีระบบเพื่อค้นหาสาเหตุและวิธีการในการแก้ไขปัญหา และ การค้นหาคำตอบในการแก้ปัญหาหรือวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2558, หน้า 23) กล่าวว่า การเป็นนักแก้ปัญหา คือ “การบริหารโรงเรียนที่ดีต้องลดระดับความแตกต่างให้เป็นความแตกต่างด้วยการหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว” การเป็นนักแก้ปัญหาที่ดีนั้นจะต้องเป็นคนกล้าตัดสินใจ พิจารณาให้ถ่องแท้ก่อนว่า “สำคัญกับจำเป็นต้องพิจารณาสถานการณ์เป็นองค์ประกอบ” ก่อนจะบริหารหรือตัดสินใจสิ่งใดต้องคำนึงถึง 3 ประการนี้ คือ “ควบคุมได้หรือไม่ พยากรณ์ได้หรือไม่ และอธิบายได้หรือไม่” และต้องคำนึงถึงว่าปัญหาไม่รู้จักจบสิ้นหมด ปัญหาไม่รู้จักจบสิ้นหมดปัญหาหนึ่งเกิดใหม่เป็นลักษณะคาของโลกลและการบริหาร ปัญหาต้องคำนึงถึงคำกล่าวว่า “จบแล้วปัญหาต่าง ๆ แน่ใจว่าไม่สร้างหรือเกิดขึ้นใหม่”

สรุปได้ว่านักแก้ปัญหา หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหา แก้ปัญหาอย่างมีระบบ หาสาเหตุและวิธีการในการแก้ปัญหา พิจารณาสถานการณ์ได้ ว่าควบคุมได้หรือไม่ พยากรณ์ได้หรือไม่ อธิบายได้หรือไม่ และหาวิธีการในการแก้ไข ปัญหาให้สำเร็จ

นักประชาสัมพันธ์

Knezevich (อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า15-16) กล่าวว่า บทบาทเป็น นักประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการสื่อสารมีวิธีการ สร้างภาพพจน์ที่ดีรู้จักพลวัตของกลุ่มรู้จักเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อ และวิธีการ ต่าง ๆ

Yukl (อ้างถึงใน พิชากพ พันธุ์แพ, 2555, หน้า 116-117) กล่าวว่า การให้ข้อมูล (Informing) จะทำหน้าที่ในการแจกจ่ายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แผนและ กิจกรรมต่าง ๆ ให้กับบุคลากรเพื่อประโยชน์ในการทำงาน แจกจ่ายเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร และสนองความต้องการทางด้านข้อมูลข่าวสารทางเทคนิคที่ได้รับการ ร้องขอ

วาสนา เต่าพาฬี (2557, หน้า 17) ได้สรุปว่า ผู้บริหารมีบทบาทการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำรายงานการดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี

อำนวย ทองโปร่ง (2558, หน้า 34-37) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นนักพูดที่เก่งสามารถพูดในที่ชุมชนทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ พูดโน้มน้าวบุคลากรและประชาชนให้ความร่วมมือกับองค์กรได้ ใช้ภาษาพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะกาลเทศะและสถานการณ์ พูดใกล้เคียงได้ การประชุมผู้ร่วมงานได้อย่างมีบรรยากาศที่แจ่มใส มีเหตุผล หลักการน่าเชื่อถือ ไม่เกิดความเครียดหรือน่าเบื่อหน่าย

ศิริพงษ์ เสาภายน (2558, หน้า 191) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจธรรมชาติและแบบการสื่อสารที่ใช้ในองค์กร การให้คำปรึกษาจะช่วยผู้บริหารให้เข้าใจระบบการสื่อสารในองค์กร การสังเกตแบบการสื่อสารนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะตรวจสอบว่าจะสื่อสารถึงใคร ใช้เวลานานเท่าไร สื่อสารกันบ่อยแค่ไหน ใช้อะไรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และข่าวสารมีการถ่ายทอดไปได้อย่างไร การตรวจสอบลักษณะธรรมชาติและแบบของการสื่อสารทำทั้งแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผย ทั้งแบบไม่ใช้ภาษาและใช้ภาษาในการสื่อสาร ผู้ให้คำปรึกษาก็จะบันทึกข้อมูลไว้ แล้วนำข้อมูลที่ยังไม่ได้ประเมินส่งไปให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบความเป็นไปในการแก้ปัญหาการสื่อสาร

สรุปได้ว่านักประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้ที่มีทักษะในการสื่อความหมายรู้จักวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี จะต้องเป็นนักพูดที่เก่งสามารถพูดในที่ชุมชนทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำรายงานการดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าบทบาทผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทที่สำคัญ 5 บทบาท ประกอบด้วย บทบาทในการเป็นนักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา นักประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1. นักวางแผน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต วางกลยุทธ์ในระยะยาวขององค์กร เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานกิจกรรม ให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพที่สุดให้เหมาะสม ตามสถานการณ์

2. นักตัดสินใจ หมายถึง ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีระบบและกระบวนการ ในทางตรรกวิทยาที่สมเหตุสมผล เพื่อการตัดสินใจมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ นำข้อมูลวิเคราะห์ ออกแบบหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทฤษฎีต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจและมีความสามารถในการตัดสินใจในเวลาจำกัด

3. นักประสานงาน หมายถึง ผู้ที่รู้วิธีการประสานงานกับบุคคลสามารถ สร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากร ภายในสถานศึกษา บุคลากรและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน สื่อสารให้ผู้ร่วมงานทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ อย่างชัดเจนมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล อำนวยความสะดวก เข้าใจงาน สามารถประสานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. นักแก้ปัญหา หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหาแก้ปัญหา อย่างมีระบบ หาสาเหตุและวิธีการในการแก้ปัญหา พิจารณาสถานการณ์ได้ ว่าควบคุม ได้หรือไม่ พยากรณ์ได้หรือไม่ อธิบายได้หรือไม่ และหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาให้ สำเร็จ

5. นักประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้ที่มีทักษะในการสื่อความหมายรู้จักวิธี สร้างภาพพจน์ที่ดี จะต้องเป็นนักพูดที่เก่งสามารถพูดในที่ชุมชนทุกระดับได้อย่างมี ประสิทธิภาพ รู้จักเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำรายงานการดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษม ทศวษา (2545) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการประถมศึกษาจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีสาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาด โรงเรียนต่างกัน ผู้บริหารใช้รูปแบบการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ประสาน หลิมวานิช (2549) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้กระบวนการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้ กระบวนการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน- เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีดังนี้ (1) จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู พบว่ามีสภาพการใช้กระบวนการตัดสินใจในทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่ามีสภาพการใช้ กระบวนการตัดสินใจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีสภาพการใช้กระบวนการตัดสินใจ มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีสภาพการใช้กระบวนการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน

อรุณศรี บุตรงาม (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามุทราปราการ เขต 1 พิจารณาโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการอำนวยการ และด้านการ ควบคุมอยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สมุทรปราการ เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันพบว่า

(2.1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(2.2) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติกา กาญจนารักษ์ (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัยพบว่า

(1) การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทักษะด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู พบว่า (2.1) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (2.2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชัยวุฒิ วรพินธุ์, เพ็ญพิสุทธิ์ ไชยกาญจน์, สอาด บรรเจิดฤทธิ์, และวิมล หอมยิ่ง (2557) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะสูงสุด คือด้านการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รองลงมา ได้แก่ ด้านการผลักดันการเปลี่ยนแปลง ด้านความมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามลำดับ (2) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบความฉลาดทางอารมณ์ การสร้างเครือข่าย การจัด

ความสัมพันธ์ และทักษะการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์ (2557) ศึกษาเรื่อง *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี* ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยภาพรวมและรายด้าน (2) การพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากที่สุดโดยภาพรวมและรายด้าน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล พบว่า มีความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รสริน ชาญสาคร (2557) ศึกษาเรื่อง *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี* ผลการวิจัยพบว่า (1) ทัศนะของผู้บริหารและครู ต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน สรุปในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผล ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการประสานความสัมพันธ์ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยี ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวก (2) การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครู ต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ผู้บริหารและครู มีทัศนะต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา ขนาดโรงเรียนที่สังกัด และเขตพื้นที่ที่สังกัด พบว่าผู้บริหารและครู มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

วาสนา เต่าพาลี (2557) ศึกษาเรื่อง *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี* ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ปัจจัยจูงใจในการ-

ทำผลงานทางวิชาการของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างศึกษานิเทศก์กับผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเฉพาะ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครูในทิศทางบวก ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วุฒิชัย ชมพู (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2557) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง (2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา (2.1) แนวทางการบริหารวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดอบรมครูด้านสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน (2.2) การบริหารงบประมาณผู้บริหารจัดประชุมกรรมการสถานศึกษาและครูในการดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและในการระดมทรัพยากร

ทางการศึกษา (2.3) การบริหารงานบุคคลผู้บริหารวางแผนอัตรากำลังบุคลากรให้ตรงความต้องการ (2.4) การบริหารงานทั่วไป ด้านกิจการนักเรียนจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษา เพื่อชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง

กฤษฎา ชันดา (2558) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากส่วนรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง ส่วนด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน

ชนะ ทองเหลือง (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารสถานศึกษา 4 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยภาพรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านบริหารงานบุคคล (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

พงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์ (2558) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า (1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก (2) ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามตำแหน่งของบุคลากรของโรงเรียนผู้ให้ข้อมูลมีความแตกต่างกัน

พรณรัตน์ คลชนเจริญวัฒน์ (2558) ศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป (2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน พบว่า (2.1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาท

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ ไม่พบความแตกต่าง (2.2) ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่างกันมีความ คิดเห็นต่อบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

มานนท์ จันทร์เจียม (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงาน สถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกิ้ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงาน สถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกิ้ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการ- บริหารงบประมาณ (2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงาน สถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกิ้ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่าง (3) ครูที่มีประสบการณ์ การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียน- กลุ่มภูเกิ้ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่าง

ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการ การศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า (1) ความพึงพอใจของครูต่อ การบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัด- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มาก ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป มีการบริหารจัดการศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย (2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศราวุธ กางสำโรง (2559) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคามเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) บุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการทำงานเป็นทีมและพฤติกรรมภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านการวางแผน (2) บุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถเรียงลำดับอิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจากมากไปน้อยได้ดังนี้ พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการมุ่งสัมพันธ์รายบุคคล พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการมีคุณธรรมและจริยธรรม พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการทำงานเป็นทีม พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการมองการณ์ไกล พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการวางแผนและพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการมุ่งประสงค์

ชอพี ราชะ (2560) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอยางชุมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอยางชุมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การประเมินศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านการเข้าสังคม ด้านการประสานงานและด้านการยอมรับนับถือ (2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่าง

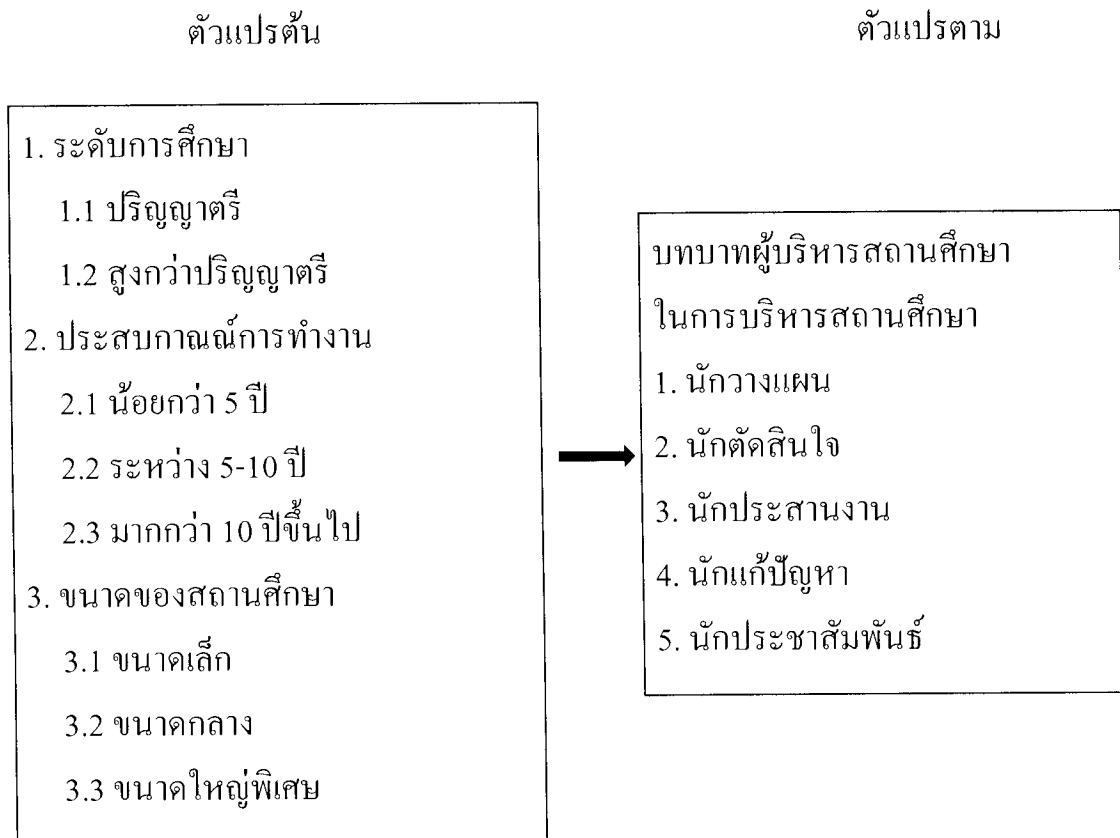
วรสิรา บุญธรรม (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรีและตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรีและตราดจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

สิรินภา จงท่ามา (2560) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ โรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 มีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา โดยมีบทบาทที่สำคัญ 5 ด้าน คือ บทบาทนักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา และ นักประชาสัมพันธ์ ซึ่งทั้ง 5 บทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เป็นการวิจัยแบบการวิจัยแบบสำรวจ (survey research) มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 1,980 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 โรงเรียน จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) (วรณี แกมเกตุ, 2555, หน้า 295) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen et al. (2011, p. 147) ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งขนาดของสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

กลุ่มที่ 2 สถานศึกษาขนาดกลาง

กลุ่มที่ 3 สถานศึกษาขนาดใหญ่

กลุ่มที่ 4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ขั้นที่ 2 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาจากกลุ่มที่ 1 ถึง 4 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มี 4 โรงเรียน สุ่มได้ 1 โรงเรียน

กลุ่มที่ 2 สถานศึกษาขนาดกลาง มี 21 โรงเรียน สุ่มได้ 7 โรงเรียน

กลุ่มที่ 3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มี 8 โรงเรียน สุ่มได้ 2 โรงเรียน

กลุ่มที่ 4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มี 6 โรงเรียน สุ่มได้ 3 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาตามขั้นที่ 2 ให้ได้สัดส่วนตารางสำเร็จรูปของ

Cohen et al. (2011, p. 147) คือ 322 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2

จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สถานศึกษาขนาด	จำนวน		จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
	โรงเรียน	ประชากร	
เล็ก	4	64	10
กลาง	21	644	105
ใหญ่	8	445	72
ใหญ่พิเศษ	6	830	135
รวม	39	1,980	322

ตาราง 3

จำนวนร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	169	52.5
สูงกว่าปริญญาตรี	153	47.5
รวม	322	100.0
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	75	23.3
ระหว่าง 5-10 ปี	102	31.7
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	145	45.0
รวม	322	100.0
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	10	3.1
ขนาดกลาง	95	29.5
ขนาดใหญ่	82	25.5
ขนาดใหญ่พิเศษ	135	41.9
รวม	322	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษามากที่สุด คือ ปริญญาตรี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ด้านประสบการณ์การทำงาน มากที่สุดคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานเกิน 10 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ตามลำดับ

ด้านขนาดของสถานศึกษา มากที่สุด ครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมา ได้แก่ ครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม (questionnaire) เกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบ เลือกตอบ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ นักวางแผน นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา และนักประชาสัมพันธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ค่า

- | | | |
|--------------|---------|---|
| ระดับคะแนน 5 | หมายถึง | ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด |
| ระดับคะแนน 4 | หมายถึง | ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาระดับมาก |
| ระดับคะแนน 3 | หมายถึง | ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง |
| ระดับคะแนน 2 | หมายถึง | ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อย |

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด
จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553,
หน้า 69)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้
ในการวิจัยมีขั้นตอน และรายละเอียดในการสร้าง แบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้าง
แบบสอบถาม

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณา
ถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง
แบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
ทั้ง 5 ด้าน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

4.1 นักวางแผน จำนวน 17 ข้อ

4.2 นักตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ

4.3 นักประสานงาน จำนวน 10 ข้อ

4.4 นักแก้ปัญหา จำนวน 10 ข้อ

4.5 นักประชาสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ

5. หาความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานบริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคำนิยามศัพท์เฉพาะแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency--IOC) แล้วนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ถ้าเห็นว่า สอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าเห็นว่า ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่า ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

หลังจากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า $IOC \geq 0.6$ ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่มีข้อที่ตัดทิ้งหรือปรับปรุง

6. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.20-0.80

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.97

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

10. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน
2. ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ตอบข้อคำถาม ในการแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม พ.ศ. 2561 กระทำโดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 115 ชุดและทางไปรษณีย์ จำนวน 207 ชุด
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่ง ครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 322 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกันต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 วิเคราะห์โดยใช้ค่า t test

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกันต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 วิเคราะห์โดยค่า One-Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้การทดสอบโดยวิธี Scheffé's (Scheffé's method) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t test)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ

ทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffé's
(Scheffé's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 322 คน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการวิจัยและแปลความหมายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา (ดูตาราง 4-9)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffé's (Scheffé's method) (ดูตาราง 10-19)

เพื่อความสะดวกและเข้าใจตรงกัน ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอสัญลักษณ์ในการแปลข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีของประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม

p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครูต่อบทบาท ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยพิจารณาเป็นรายข้อละรายด้านและภาพรวม (ดูตาราง 4 -9)

ตาราง 4

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ในภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. นักวางแผน	3.93	0.63	มาก
2. นักตัดสินใจ	3.93	0.66	มาก
3. นักประสานงาน	3.97	0.68	มาก
4. นักแก้ปัญหา	3.97	0.67	มาก
5. นักประชาสัมพันธ์	4.00	0.65	มาก
รวม	3.96	0.62	มาก

จากตาราง 4 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
ด้านบทบาทนักวางแผน

บทบาทนักวางแผน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. วางแผนเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น	3.87	0.74	มาก
2. วางแผนสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่ หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.94	0.78	มาก
3. วางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณอย่าง รอบคอบทุกด้าน	3.91	0.84	มาก
4. วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณอย่าง เหมาะสม	3.89	0.84	มาก
5. วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	3.99	0.89	มาก
6. วางแผนเกี่ยวกับอัตรากำลังคนล่วงหน้า	3.96	0.81	มาก
7. วางแผนสั่งงานโดยยึดความรู้ ความสามารถเป็นหลัก	4.03	0.79	มาก
8. ในการวางแผนคำนึงถึงการจัดบุคลากรและ ทรัพยากรอื่น ๆ ของสถานศึกษาในการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน และโครงการต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนด	3.97	0.75	มาก
9. วางแผนพิจารณาความดี ความชอบจากผลของ การปฏิบัติงานด้วย ความยุติธรรมเป็นหลัก	3.89	0.81	มาก
10. วางแผนก่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา อยู่เสมอ	3.94	0.77	มาก
11. วางแผนจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ก่อนการตัดสินใจ	3.90	0.76	มาก
12. วางแผนงานด้วยข้อมูลข่าวสาร	3.93	0.85	มาก
13. วางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม	3.99	0.81	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทนักวางแผน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
14. วางแผนเกี่ยวกับการซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	3.82	0.80	มาก
15. วางแผนปรับสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นน่าอยู่ โดยเน้นความประหยัด	3.89	0.78	มาก
16. วางแผนการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการ บริหารงาน ที่ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์	3.96	0.82	มาก
17. วางแผนการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ให้ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงเหมาะสม ตามสถานการณ์	4.00	0.78	มาก
รวม	3.93	0.63	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาด้านบทบาทนักวางแผน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือ วางแผนสั่งงานโดยยึดความรู้ความสามารถเป็นหลัก รองลงมา ได้แก่ วางแผนการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงเหมาะสมตามสถานการณ์ วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยความซื่อสัตย์โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ และวางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ตามลำดับ

ตาราง 6

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักตัดสินใจ

บทบาทนักตัดสินใจ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ตัดสินใจการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและ เหมาะสมกับสถานะทางการเงินของสถานศึกษา	3.84	0.82	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทนักตัดสินใจ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2. ตัดสินใจใช้คนให้เหมาะสมกับงาน	3.86	0.78	มาก
3. ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ บนหลักประชาธิปไตย	3.96	0.83	มาก
4. ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาด้วยความมีเหตุผล	3.94	0.78	มาก
5. ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในสถานศึกษาผ่าน ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4.02	0.80	มาก
6. ใช้จ้างงบประมาณอย่างมีเหตุผลจำเป็นไม่เกินตัวเป็น แบบอย่างที่ดี	3.89	0.79	มาก
7. ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ผู้บริหารได้แสวงหา ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างรอบด้านก่อนการ ตัดสินใจ	3.94	0.75	มาก
8. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา	4.00	0.79	มาก
9. ตัดสินใจด้วยความเป็นธรรมยึดหลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน	3.97	0.78	มาก
10. ตัดสินใจพิจารณาความดี ความชอบจากผลของ การปฏิบัติงานเป็นหลัก	3.90	0.81	มาก
รวม	3.93	0.66	มาก

จากตาราง 6 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ด้านบทบาทนักตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือ ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในสถานศึกษา ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา ได้แก่ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคมเพื่อ ความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา และตัดสินใจด้วยความเป็นธรรมยึดหลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักประสานงาน

บทบาทนักประสานงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. เตรียมความพร้อมทุกด้าน โดยจัดประชุมคณะทำงาน ก่อนปฏิบัติงาน	3.95	0.85	มาก
2. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในชุมชน	3.92	0.77	มาก
3. เสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานที่มีเหตุผลเสมอ	3.98	0.75	มาก
4. ประสานการร่วมมือกับชุมชนและรับฟังความคิดเห็น ของทุกฝ่าย ในการจัดการเรียนการสอน	3.98	0.81	มาก
5. ประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครู และชุมชน	4.00	0.78	มาก
6. บริหารจัดการสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการ ของนักเรียนและชุมชนเป็นหลัก	3.96	0.76	มาก
7. ศึกษาบุคคลอื่นและชุมชนอย่างรอบด้าน	3.89	0.79	มาก
8. ศึกษาข้อมูลจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี	3.99	0.78	มาก
9. ปฏิบัติตนกับครูทุกคนในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน	3.97	0.82	มาก
10. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันตามหลักพรหมวิหาร 4	4.03	0.78	มาก
รวม	3.97	0.68	มาก

จากตาราง 7 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ด้านบทบาทนักประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ตามหลักพรหมวิหาร 4 รองลงมา ได้แก่ ประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีระหว่าง

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูและชุมชน และศึกษาข้อมูลจนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี ตามลำดับ

ตาราง 8

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา

บทบาทนักแก้ปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ศึกษาข้อมูลทุกด้าน โดยสอบถามข้อมูลกับผู้มีความรู้ก่อนปฏิบัติงาน	3.98	0.79	มาก
2. แก้ปัญหาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.98	0.77	มาก
3. บริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยความโปร่งใส	3.97	0.81	มาก
4. บริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยระบอบประชาธิปไตย	3.99	0.84	มาก
5. ประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานกันเป็นประจำ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	4.01	0.82	มาก
6. เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยทุกครั้งก่อนปฏิบัติงานตามแผน	3.88	0.78	มาก
7. ตัดสินปัญหาจากข้อมูลสารสนเทศ	3.93	0.81	มาก
8. ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการศึกษอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง	4.03	0.79	มาก
9. ให้โอกาสให้ผู้อื่นในการปฏิบัติงานเสมอ	3.98	0.78	มาก
10. บริหารงานโดยยึดถือหลักธรรมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	3.99	0.80	มาก
รวม	3.97	0.67	มาก

ตาราง 8 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือ ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการศึกษอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง รองลงมา ได้แก่ ประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหา และวางแผนงานกันเป็นประจำ

อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ด้วยระบอบประชาธิปไตย และ
บริหารงานโดยยึดถือหลักธรรมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตาราง 9

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
ด้านบทบาทนักประชาสัมพันธ์

บทบาทนักประชาสัมพันธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.00	0.76	มาก
2. มีการทำงานการดำเนินงานของโรงเรียนและเปิดเผยต่อสาธารณชน	3.94	0.81	มาก
3. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.08	0.77	มาก
4. ทำงานโดยรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่	3.99	0.80	มาก
5. สร้างความเป็นกันเองให้กับผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ	4.00	0.78	มาก
6. สร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	3.96	0.79	มาก
7. พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนในลักษณะองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม ให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.04	0.78	มาก
8. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษาให้ชุมชนรับทราบ	3.99	0.78	มาก
9. ส่งเสริมให้มีการจัดเข้าค่าย จริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่คณะครูและนักเรียน	4.03	0.75	มาก
10. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	4.02	0.71	มาก
รวม	4.00	0.65	มาก

จากตาราง 9 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ด้านบทบาทนักประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนในลักษณะองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม ให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการจัดเข้าค่าย จริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่คณะครูและนักเรียนตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 10

การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน

บทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญตรี		สูงกว่าปริญญตรี		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. นักวางแผน	3.93	.60	3.94	.65	-.138	.891
2. นักตัดสินใจ	3.91	.63	3.96	.69	-.615	.539
3. นักประสานงาน	3.96	.62	3.98	.75	-.257	.798
4. นักแก้ปัญหา	3.97	.63	3.97	.72	.011	.991

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญตรี		สูงกว่าปริญญตรี		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
5. นักประชาสัมพันธ์	4.03	.61	3.98	.70	.590	.556
รวม	3.96	.57	3.97	.66	-.088	.930

จากตาราง 10 พบว่า ค่า *t* ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11

การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

บทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน			<i>F</i>	<i>p</i>
	< 5 ปี	5-10 ปี	> 10 ปี		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. นักวางแผน	3.83	4.00	3.94	1.732	.179
2. นักตัดสินใจ	3.77	4.01	3.96	3.059*	.048
3. นักประสานงาน	3.84	3.95	4.05	2.353	.097
4. นักแก้ปัญหา	3.85	4.00	4.02	1.765	.174
5. นักประชาสัมพันธ์	3.88	4.03	4.05	1.770	.172
รวม	3.83	4.00	4.00	2.145	.119

**p* < .05

จากตาราง 11 พบว่า ค่า *F* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการเป็นนักตัดสินใจ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé's (ดูตาราง 12)

ตาราง 12

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักตัดสินใจ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	< 5 ปี	5-10 ปี	> 10 ปี
		3.77	3.96	4.01
< 5 ปี	3.77			*
10 ปี	3.96			
5 -10 ปี	4.01			

* $p < .05$

จากตาราง 12 พบว่า โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี
มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านนักตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร
สถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้าน (ดูตาราง 13-19)

ตาราง 13

ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา				<i>F</i>	<i>p</i>
	ขนาด		ขนาด			
	เล็ก		ใหญ่			
			พิเศษ			
	$\bar{X}$			$\bar{X}$		
1. นักวางแผน	4.03	4.17	4.04	3.70	12.923*	.000
2. นักตัดสินใจ	3.66	4.21	3.98	3.73	11.704*	.000
3. นักประสานงาน	3.67	4.28	3.99	3.75	13.059*	.000
4. นักแก้ปัญหา	3.63	4.31	3.98	3.75	15.609*	.000
5. นักประชาสัมพันธ์	3.70	4.31	3.97	3.83	12.085*	.000
รวม	3.74	4.26	3.99	3.75	14.545*	.000

* $p < .05$

จากตาราง 13 พบว่า ค่า *F* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffé's (ดูตาราง 14-19)

ตาราง 14

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านภาพรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.74	3.75	3.99	4.26
ขนาดเล็ก	3.74				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.75			*	*
ขนาดใหญ่	3.99				*
ขนาดกลาง	4.26				

* $p < .05$

จากตาราง 14 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา มากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากนั้นครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีแตกต่าง

ตาราง 15

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักวางแผน

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.70	4.03	4.04	4.17
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.70			*	*
ขนาดเล็ก	4.03				
ขนาดใหญ่	4.04				
ขนาดกลาง	4.17				

* $p < .05$

จากตาราง 15 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักวางแผน มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักตัดสินใจ

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.66	3.73	3.98	4.21
ขนาดเล็ก	3.66				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.73			*	*
ขนาดใหญ่	3.98				
ขนาดกลาง	4.21				

* $p < .05$

จากตาราง 16 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักตัดสินใจมากกว่าขนาดใหญ่พิเศษ และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักประสานงาน

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.67	3.97	3.99	4.28
ขนาดเล็ก	3.67				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.97			*	*
ขนาดใหญ่	3.99				*
ขนาดกลาง	4.28				

* $p < .05$

จากตาราง 17 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ต่อด้านบทบาทนักประสานงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.63	3.75	3.98	4.31
ขนาดเล็ก	3.63				*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.75				*
ขนาดใหญ่	3.98				*
ขนาดกลาง	4.31				

* $p < .05$

จากตาราง 18 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทนักแก้ปัญหา มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านนักประชาสัมพันธ์

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.70	3.83	3.97	4.31
ขนาดเล็ก	3.70				*
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.83				*
ขนาดใหญ่	3.97				*
ขนาดกลาง	4.31				

* $p < .05$

จากตาราง 19 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ด้านนักประชาสัมพันธ์มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,980 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จากความคิดเห็นของครู จำนวน 57 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ใช้การทดสอบค่า t test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé's (Scheffé's method)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านนักตัดสินใจ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านนักตัดสินใจ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากนั้นครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่นไม่พบความแตกต่าง

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านนักประชาสัมพันธ์

รองลงมา ได้แก่ ด้านนักประสานงาน ด้านนักแก้ปัญหา ด้านนักตัดสินใจ และด้านนักวางแผน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งบทบาทด้านนักประชาสัมพันธ์ บทบาทนักประสานงาน บทบาทนักแก้ปัญหา บทบาทนักตัดสินใจ และบทบาทนักวางแผนโดยใช้ความรู้และคุณธรรมมาเป็นหลักยึดในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานนั้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะความสามารถในการวางแผนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและเตรียมการรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน รวมถึงการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจในการสั่งการและมีการประสานงานร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ มานนท์ จันทร์เจียม (2558) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2* ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกลือใต้ อำเภอ-บ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านนักวางแผน พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ วางแผนสั่งงานโดยยึดความรู้ความสามารถเป็นหลักวางแผนอย่างรอบคอบ วางแผนด้วยข้อมูลข่าวสาร มีเทคนิคในการบริหารคนและบริหารงาน มาใช้ในสถานศึกษา นำความรู้และคุณธรรมมาใช้ในการวางแผน ซึ่งสอดคล้อง อรุณศรี บุตรงาม (2554) ศึกษาเรื่อง

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศราวุธ กางสำโรง (2559) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการวางแผน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านนักตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม ใช้คนให้เหมาะกับงาน ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการตัดสินใจ ยึดหลักประชาธิปไตย มีการแสวงหาข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนตัดสินใจ ใช้เหตุผลและข้อมูลเป็นหลักในการตัดสินใจ ใช้ความรู้และคุณธรรมในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิชัย ชมพู (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์ (2558) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านนักประสานงาน พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้ศึกษาข้อมูลจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี ก่อนการประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกันตามหลักพรหมวิหาร 4 ประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูและชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและชุมชนเป็นหลัก จึงมีการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ พงษ์อิศรา ประหยัศทรัพย์ (2557) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านบทบาทความเป็นนักประสานงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ซอฟี ราเซะ (2560) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยาแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า การประสานงานของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านนักแก้ปัญหา พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหา มีการศึกษาข้อมูลทุกด้าน โดยสอบถามข้อมูลกับผู้มีความรู้ก่อนการปฏิบัติงาน มีการประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ ตัดสินปัญหาจากข้อมูลสารสนเทศ มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยระบอบประชาธิปไตย ใช้เหตุผลและหลักธรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับ สมรภูมิ อ่อนอุ่น (2557) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ปัญหาด้านการบริหารงานในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ชัยวุฒิ วรพินธุ์ และคนอื่น ๆ (2557) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า

สมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลโดยภาพรวมและด้านการแก้ไข
ปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านนักประชาสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีทักษะในการ
สื่อสาร สร้างภาพลักษณ์สถานศึกษาที่ดี มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรม
ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตรและการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชน
ทราบ มีการทำงานการดำเนินงานของโรงเรียนและเปิดเผยต่อสาธารณชน สอดคล้องกับ
รศริญ เษยสาคร (2557) ศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน
ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการ
บริหารโรงเรียน สรุปในภาพรวมและด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก
และสอดคล้องกับ วาสนา เต่าพาติ (2557) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
กับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของครู
ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและ ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำแนกตาม ระดับ
การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา สามารถสรุปประเด็น
สำคัญได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
จัดให้มีการส่งเสริมการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในปัจจุบันการขยาย
โอกาสทางการศึกษามีเพิ่มขึ้น เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเองมีสื่อและ
นวัตกรรมให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้มากขึ้น ตลอดจนเป็นสังคมแห่งการสื่อสาร
มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแสดงแนวคิดต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องเพิ่มขึ้น

แสดงให้เห็นว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติภา กาญจนามรณ์ (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชนะทองเหลือ (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และบทบาทในการบริหารสถานศึกษา และให้ความสำคัญกับวางแผนก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง มีการตัดสินใจโดยศึกษาข้อมูลและมีความเป็นธรรม มีการประสานงานกับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาด้วยเหตุผลใช้หลักประชาธิปไตยและความเป็นธรรม และมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลในสถานศึกษาด้วยข้อเท็จจริงที่โปร่งใส โดยใช้หลักความรู้และคุณธรรม มาเป็นเป็นหลักในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ พรณรัตน์ คลชนเจริญวัฒน์ (2558) ศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ มานนท์ จันทร์เจียม (2558) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2* ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มภูเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านนักตัดสินใจ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านนักตัดสินใจของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าจะมีการคิดและการตัดสินใจอย่างรอบคอบและใช้ประสบการณ์การทำงานได้มากกว่า จึงมีการรับรู้หรือความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านนักตัดสินใจได้ละเอียดและรอบด้านมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า และ สอดคล้อง เกษม ทศวงษา (2545) ศึกษาเรื่อง *พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดสกลนคร* ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อผู้บริหารใช้รูปแบบการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ประสาน หลิมวานิช (2549) ศึกษาเรื่อง *สภาพและปัญหาการใช้กระบวนการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2* ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้กระบวนการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากนั้นครูที่ปฏิบัติงาน

ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กพิเศษ ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดอื่นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษานี้ เป็นเรื่องของมุมมองของครูต่อผู้บริหาร ดังนั้นขนาดของสถานศึกษามีผลต่อความใกล้ชิดผู้บริหาร มีโอกาสที่จะปฏิสัมพันธ์กับครูทุกคนมากกว่า ทำให้ครูได้มองเห็นบทบาทของผู้บริหารได้อย่างชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษาที่มีขนาดกลางมีงบประมาณในการใช้จ่ายในการบริหารสถานศึกษาน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจึงทำให้เกิดการใช้จ่ายที่แตกต่างกันทำให้การบริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริธนา จงท่ามา (2560) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ วริศรา บุญธรรม (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผู้วิจัยขอเสนอ ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านนักวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
2. ด้านนักตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรตัดสินใจการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้จ่ายในสถานศึกษา
3. ด้านนักประสานงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษานุคคลอื่นและชุมชนอย่างรอบด้านเพื่อความสะดวกในการประสานงานและการขอความร่วมมือจากชุมชนในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพิ่มขึ้น
4. ด้านนักแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยทุกครั้งก่อนปฏิบัติงานตามแผน เพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ
5. ด้านนักประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันทำให้ทุกคนรู้จักรักและหวงแหนสถานศึกษา ช่วยกันดูแลสถานศึกษาและสร้างความภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอื่น ๆ เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบละใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. ธรรมโชติ เอี่ยมทศนะ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร. พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร ผู้อำนวยการสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ
สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์
อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน
โรงเรียนเพชรพิทยาคม
สพม. 40
3. ดร. สุพจน์ ประไพเพชร ผู้อำนวยการ โรงเรียน
โรงเรียนบึงสามพันวิทยาคม
สพม. 40
4. ดร. สุตสวัสดิ์ ประไพเพชร ผู้อำนวยการ โรงเรียน
โรงเรียนชัยบ่อนวิทยาคม
สพม. 40
5. นายวิริยฤทธิ์ วงศ์อู๋ ผู้ทรงคุณวุฒิสภาวัฒนธรรม
เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษาที่สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์
เขต 1



ที่ ศธ ๐๕๑.๐๗/๒๓๑

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
เรียน ดร. พีรพัฒน์ วัชรินทรางกูร

ด้วย นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ รหัสประจำตัว ๕๕๑๒๔๗๐๐๑๒ ปัจจุบันเป็น
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือและได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๒๓๓

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำร้อนวิทยาคม

ด้วย นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ รหัสประจำตัว ๕๕๑๒๔๗๐๐๓๒ ปัจจุบันเป็น
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐” จำเป็นต้องขออนุญาตแจก
แบบสอบถามและเก็บข้อมูลกับครู ระหว่างวันที่ ๑-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เพื่อ
ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รหัส

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

แบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด ชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 57 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

2. โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด และตอบให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะไม่กระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏผลเป็นภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อมูลแบบสอบถาม

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่เป็นจริงตามสถานภาพ
ของท่าน

1. ระดับการศึกษา

[] ปริญญาตรี

[] สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การทำงาน

[] น้อยกว่า 5 ปี

[] ระหว่าง 5-10 ปี

[] มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของสถานศึกษา

[] ขนาดเล็ก

[] ขนาดกลาง

[] ขนาดใหญ่

[] ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยแบ่งออกเป็น 5 บทบาท ได้แก่ นักวางแผน
นักตัดสินใจ นักประสานงาน นักแก้ปัญหา นักประชาสัมพันธ์

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ในการบริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
นักวางแผน						
1.	วางแผนเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับท้องถิ่น					
2.	วางแผนสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้และกิจกรรม ที่หลากหลายสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
3.	วางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรอบคอบทุกด้าน					
4.	วางแผนการบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม					

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5.	วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยความซื่อสัตย์โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้					
6.	วางแผนเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างคนล้างหน้า					
7.	วางแผนสั่งงาน โดยยึดความรู้ ความสามารถเป็นหลัก					
8.	ในการวางแผนคำนึงถึงการจัดบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ ของสถานศึกษาในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตาม แผนปฏิบัติงานและ โครงการต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนด					
9.	วางแผนพิจารณาความดี ความชอบจากผลของการปฏิบัติงาน ด้วยความยุติธรรมเป็นหลัก					
10.	วางแผนก่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาอยู่เสมอ					
11.	วางแผนจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนการตัดสินใจ					
12.	วางแผนงานด้วยข้อมูลข่าวสาร					
13.	วางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม					
14.	วางแผนเกี่ยวกับการซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน					
15.	วางแผนปรับสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นน่าอยู่โดยเน้น ความประหยัด					
16.	วางแผนการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน ที่ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์					
17.	วางแผนการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงเหมาะสมตามสถานการณ์					
นักตัดสินใจ						
18.	ตัดสินใจการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม กับสถานะทางการเงินของสถานศึกษา					
19.	ตัดสินใจใช้คนให้เหมาะสมกับงาน					
20.	ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ บนหลักประชาธิปไตย					
21.	ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาด้วยความมีเหตุผล					

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22.	ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในสถานศึกษาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
23.	ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีเหตุผลจำเป็นไม่เกินตัวเป็นแบบอย่างที่ดี					
24.	ในการตัดสินใจเรื่องต่างๆผู้บริหารได้แสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างรอบด้านก่อนการตัดสินใจ					
25.	พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา					
26.	ตัดสินใจด้วยความเป็นธรรมยึดหลักพรหมวิหาร4 ในการปฏิบัติงาน					
27.	ตัดสินใจพิจารณาความดี ความชอบจากผลของการปฏิบัติงานเป็นหลัก					
นักประสานงาน						
28.	เตรียมความพร้อมทุกด้านโดยจัดประชุมคณะทำงานก่อนปฏิบัติงาน					
29.	ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน					
30.	เสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานที่มีเหตุผลเสมอ					
31.	ประสานการร่วมมือกับชุมชนและรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายในการจัดการเรียนการสอน					
32.	ประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูและชุมชน					
33.	บริหารจัดการสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและชุมชนเป็นหลัก					
34.	ศึกษาบุคคลอื่นและชุมชนอย่างรอบด้าน					
35.	ศึกษาข้อมูลจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี					

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
36.	ปฏิบัติตนกับครูทุกคนในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน					
37.	ส่งเสริมการทำงานร่วมกันตามหลักพรหมวิหาร 4					
นักแก้ปัญหา						
38.	ศึกษาข้อมูลทุกด้าน โดยสอบถามข้อมูลกับผู้มีความรู้ก่อนปฏิบัติงาน					
39.	แก้ปัญหาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
40.	บริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยความโปร่งใส					
41.	บริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้วยระบอบประชาธิปไตย					
42.	ประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง					
43.	เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยทุกครั้งก่อนปฏิบัติงานตามแผน					
44.	ตัดสินใจจากข้อมูลสารสนเทศ					
45.	ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง					
46.	ให้โอกาสให้ผู้อื่นในการปฏิบัติงานเสมอ					
47.	บริหารงานโดยยึดถือหลักธรรมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน					
นักประชาสัมพันธ์						
48.	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงาน					
49.	มีการทำงานการดำเนินงานของโรงเรียนและเปิดเผยต่อสาธารณชน					
50.	ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
51.	ทำงานโดยรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่					
52.	สร้างความเป็นกันเองให้กับผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ					

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
53.	สร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน					
54.	พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนในลักษณะองค์รวมทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม ให้ผู้เรียนพัฒนา อย่างต่อเนื่อง					
55.	ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษาให้ชุมชน รับทราบ					
56.	ส่งเสริมให้มีการจัดเข้าค่าย จริยธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะครูและนักเรียน					
57.	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีการนำหลัก ปรัชญา- เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม***

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฤษณา ขันตา. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา มัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เกษม ทศวาษา. (2545). พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะ ทองเหลือง. (2558). การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด-สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์-ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ชัยวุฒิ วรพินธุ์, เพ็ญพิสุทธิ์ ไชยกาญจน์, สอาด บรรเจิดฤทธิ์, และวิมล หอมยิ่ง. (2557). คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของ ปลัดเทศบาลในภาคกลาง. วารสารสมาคมนักวิจัย, 19(1), 86-96.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2557). ภาวะผู้นำร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทเนรมิต อินเตอร์ โพรเกรสชิฟ.
- ซอพี ราชะ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอทุ่งยาแดง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร-มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- จิตติกา กาญจนารักษ์. (2556). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล
ในจังหวัดสระบุรีตามความคิดเห็นของครู. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 7(2), 197-210.
- ทรงพล เจริญคำ. (2559). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
โอ เอส พรินติ้งเฮ้าส์.
- ชรณชนก ศรีทิพย์รัตน์. (2557). ภาวะผู้นำกระบวนการในการวางแผนการประสานงาน
และการดำเนินงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร. การค้นคว้า-
อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ประสาน หลิมวานิช. (2549). สภาพและปัญหาการใช้กระบวนการตัดสินใจในการ-
บริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2558). พื้นฐานและหลักการการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พงษ์นรินทร์ เจริญรัมย์. (2558). การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน-
วัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์อศรา ประหยัทธิทรัพย์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัด-
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์-
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.
2554. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราช-
พิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2554. กรุงเทพ-
มหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

- พรณรัตน์ คลชนเจริญวัฒน์. (2558). บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5
คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พิชาภพ พันธุ์แพ. (2555). ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานนท์ จันทร์เจียม. (2558). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียน-
กลุ่มภูเก็ลใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน
เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รสริน ชาญสาคร. (2557). บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6(1), 87-101.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
บูรพา.
- วรรณ แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิสราน บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัด ระยอง จันทบุรีและตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วาสนา เต่าพาลี. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำผลงาน
ทางวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชชมงคลธัญบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิดทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.

- วุฒิชัย ชมพู. (2557). รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์
การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออก.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศราวุธ กางสำโรง. (2559). อิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ-
มหาสารคาม.
- ศศิรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิต-
เอเชีย, 6(1), 206-215.
- ศิริพงษ์ เสาถายน. (2558). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- สมรภูมิ อ่อนอ่อน. (2557). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.
กรุงเทพมหานคร: פרקหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสถานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สิรินภา จงท่ามา. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการ
จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิต์ เขต 1. ใน วารสารการประชุมวิชาการ
เสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2 (หน้า 911-921). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษาหลักการและทฤษฎีฉบับปรับปรุง.
กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2558). *ผลึกของผม เล่ม 5 ปกิณกะ การบริหาร โรงเรียน*.

กรุงเทพมหานคร: เกศินี.

อรุณศรี บุตรงาม. (2554). *พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมเอกชน*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์-

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อำนวย ทองโปร่ง. (2558). *ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:

มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

Cohen, L., Manion, L, & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*

(7th ed.). New York: Routledge.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนฤมล พรหมลัทธิ
วัน เดือน ปีเกิด	28 พฤษภาคม 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบูรณ์
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนวิทยานุกูลนารี ปีการศึกษา 2538 สำเร็จปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2554
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	ครู โรงเรียนเพชรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จังหวัดเพชรบูรณ์